

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 186 (11.997)

Баҳоси эркин нархда

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

2011 йил – Кичик бизнес
ва хусусий тадбиркорлик йили

ТАДБИРКОРЛАР МАНФААТЛАРИ МУҲОФАЗАСИНИНГ ЯНГИ МЕЪЁРЛАРИ

Президентимиз Ислам Каримовнинг 2011 йил 24 августда қабул қилинган «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони соҳа ривожига муҳим омил бўлаётди.

Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ» мажмуасида Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан ташкил этилган кўргазмали семинар мазкур фармон мазмун-моҳияти, тадбиркорликка оид янги меъёрлар, яратилаётган имтиёз ва преференцияларга бағишланди. Унда Тошкент шаҳрида фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари раҳбарлари ва бухгалтерлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси Б.Парлиев мамлакатимизда иқтисодий бартараф юксалтириш, янги иш ўринлари яратиш ва аҳоли даромадини оширишнинг муҳим омил бўлган кичик бизнес ва хусусий тадбир-

корликни ривожлантириш бўйича қулай ишбилармонлик муҳити ҳамда ишончли ҳуқуқий кафолатлар яратилганини алоҳида таъкидлади. Сўнгги ўн йилда ушбу соҳанинг ялпи ички маҳсулот таркибидagi улуши 31,1 фоиздан 52,5 фоизга, унда меҳнат қилаётганлар иш билан банд аҳоли умумий сонининг 74,5 фоизгача ўсди.

Давлатимиз раҳбарининг номи келтирилган фармонига асосан тадбиркорлар ҳуқуқлари устуворлиги принципига амал қилиниши, яъни меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардаги бартараф этиб бўлмайдиган барча зиддиятлар ва ноаниқликлар тадбиркорлар фойдасига талқин этилиши белгиланди.

(Давоми 2-бетда)

Пойтахтимизда Ёшларни иш билан таъминлашга кўмаклашувчи марказ маслаҳатчиларини тайёрлаш бўйича ўқув-тренинг ташкил этилди.

ЁШЛАР БАНДЛИГИ – ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

Мазкур тадбир «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари маркази, Ёшларни иш билан таъминлашга кўмаклашувчи марказ, Ўзбекистон Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси марказий кенгаши ҳамкорлигида «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури доирасида ташкил этилди. Унда

касаба уюшмалари, меҳнат ҳуқуқи соҳаси, жамоат ташкилотларининг вакиллари, ёшлар иштирок этди.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида юртимизда навқирон авлодга пухта таълим-тарбия бериш, ёшларни ўз қизиқиши ва лаёқати бўйича касб-хунарга йўналтириш, реал иқтисодий соҳаларни учун юқори малакали кадрлар тайёрлаш масаласи дав-

лат сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири этиб белгиланган. Бу борадаги вазифаларни амалга оширишга жамоат ташкилотлари ҳам фаол хисса қўшмоқда.

Ёшларни иш билан таъминлашга кўмаклашувчи марказ 2009 йилда ташкил этилган бўлиб, ёшларни ишга жойлаштириш, уларнинг касб маҳоратини ошириш каби қатор тадбирларни бажармоқда. Марказ

ва унинг жойлардаги бўлимлари кўмағида ўтган даврда 4 мингдан зиёд йигит-қиз ишга жойлаштирилди. Бу борада Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Меҳнат ва аҳоли ижтимоий муҳофазаси қилиш вазирликлари билан йўл қўйилган ижтимоий ҳамкорлик яхши самара бермоқда.

– Бугунги кунда меҳнат бозорининг талаб ва эҳтиёжларини чуқур ўрганиш ёшларни иш билан таъминлашда муҳим аҳамиятга эга, – дейди ЎЗА муҳбирига ўқув-тренинг иштирокчиси, Гулистон давлат университети талабаси Гулноза Бегимкулова. – Ушбу ўқув-машғулотда иш берувчилар ва олий ўқув юртлари ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириш,

битирувчилар билан ишлаш, корхона ва ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорликка оид маълумотлардан баҳраманд бўлди. Бу жойларда меҳнат ярмаркалари, бандликни таъминлашга оид турли ижтимоий акциялар ва лойиҳаларни амалга оширишимизда асқотди.

Тўрт кун давом этган ўқув-тренингда Ёшларни иш билан таъминлашга кўмаклашувчи марказнинг жойлардаги бўлимларини ташкил этиш ва фаолиятини янада такомиллаштириш, маслаҳат-тренингларни йўлга қўйиш, иш берувчилар, олий таълим муассасалари, ёш мутахассислар, жамоатчилик билан мустақам ҳамкорлик ўрнатишга оид масалалар муҳокама қилинди.

Назозат УСМОНОВА

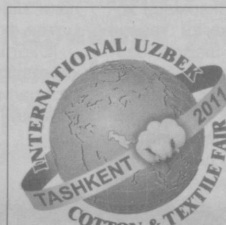
Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан аънавий тарзда ўтказиб келинаётган Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркаси юртимизда етиштирилган пахта толасини намойиш қилиш, сотиш ва қайта ишловчиларга бевосита етказиб беришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Тола сифати юқори бўлган Ўзбекистон пахтасига хорижлик харидорларнинг қизиқиши йилдан-йилга ошиб, унга талабдорлар сафи тобора кенгаймоқда. Бунинг учун пойтахтимизда ўтказилаётган Халқаро пахта ярмаркаси натижалари ҳам яққол тасдиқлайди. Мазкур тадбир маҳсулотни харидорга тўғридан-тўғри етказиб бериш механизмининг янада эркинлаштириш имконини бермоқда.

Бу деҳқонларимиз етиштирган тола-ни харидорларга пешма-пеш, янада сифатлироқ етказиб бериш борасида амалий чоралар кўришни талаб этаётди. Шу боис мамлакатимизда йигирма иккита

қулай шароит яратиш баробарида унга оид барча маълумотлар билан танишиш имконини ҳам беради.

Тола экспорти билан боғлиқ ҳужжатлар шу ерда – терминалнинг ўзидa расмийлаштирилади. Бунинг учун барча шароит яратилган. Жумладан, Ўзбекистон «Сифат» марказининг лабораторияси, божхона, давлат карантин назорати пункти каби хизматларнинг корхонанинг ўзидa ташкил этилгани юк ҳужжатларини қисқа вақтда расмийлаштириш имконини бермоқда. Экспортга жўнатиладиган пахта толаси ҳақидаги барча маълумотлар тезкорлик билан та-

«ТОШКЕНТ-ТОЛА»:

**ҲАМКОРЛИК
КЎЛАМИ
КЕНГАЙМОҚДА**

минтақавий пахта терминали ташкил этилди. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 3 июнда қабул қилинган «Ишлаб чиқарилган ва сотиладиган пахта толаси учун ҳисоб-китоб қилиш механизмининг такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори муҳим омил бўлмоқда.

Тошкент шаҳрининг Сергели туманида жойлашган «Тошкент-Тола» юртимиздаги минтақавий пахта терминалларининг энг йириги ҳисобланади. Худудлараро мақомга эга ушбу корхона пойтахт вилоятининг тўққизта пахта тозалаш заводида тайёрланган ҳамда бошқа вилоятлар толасининг бир қисmini «Ўзпромашимпекс», «Ўзмарказимпекс», «Ўзинтеримпекс» давлат акциядорлик ташки савдо компаниялари билан тузилган шартномаларга мувофиқ ички истеъмолчилар ҳамда хорижлик харидорларга жўнатиш хизматларини амалга оширади.

– Корхонамизда шу йилнинг октябрь ойи пойтахтимизда ташкил этиладиган навбатдаги Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркасига пухта тайёргарлик кўрилмоқда, – дейди «Тошкент-Тола» минтақавий пахта терминали раҳбари Рашид Умархўжаев. – Омборларимизни таъмирлаш, харидорларга янада қулайлик яратиш борасида амалга ошираётган модернизация ишларимиз пахта хомашёсини намойиш қилиш ва сотиш учун

шқи савдо компанияларига етказилади.

Терминалда қарашли омборларга 45 минг тоннадан кўпроқ тола сиғиди. Умумий омборларнинг бир қисми эркин омбор тизимига ўтилгани харидорлар учун янада қулайлик яратмоқда. Энди харидор сотиб олган хомашё, унинг хоҳишига кўра, токи олиб кетилгунга қадар шу омборларда сақланади.

Харидорлар бир йўла еттига омбордаги пахта толаси намунасини кўриш имконига эга. Корхона кунига 500 тонна хомашёни пахта тозалаш корхоналарида қабул қилиб, 900 тоннадан ортиқ толани экспорт қилиш имконига эга. Терминалда хомашёни юклаш ва ташини ишлари замонавий автоюклагичлар ҳамда ўнга яқин «Мерседес-бенц» автопоездлари ёрдамида амалга оширилмоқда.

Пахта экспорти бўйича жаҳонда олдинги ўринлардан бирида турадиган мамлакатимизда бундай минтақавий терминалларнинг фаолият олиб бораётгани ишлаб чиқарувчи ва харидор ўртасидаги олди-сотди муносабатларини замон талаблари асосида ташкил этиш учун катта қулайлик тугдирмоқда. Бунинг аънавий тарзда ўтказиб келинаётган Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркаси иштирокчилари ҳам эътироф этган.

Холмурод САЛИМОВ,
ЎЗА муҳбири

XXI садоси
аср

БАРЧА МАНБАЛАРДАН
ОЛИНГАН СЎНГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Наманганда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва экология қўмитаси ҳамда Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг сайёр қўшма мажлиси ўтказилди. Унда вилоятнинг қишлоқ жойларида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга оид қонун ҳужжатлари ижро этилиши аҳолини ўрганиш натижалари муҳокама қилинди.

● Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) билан ҳамкорликда «Омбудсман, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва бошқа жамоат ташкилотларининг фуқаролик жамиятини барпо этишдаги ўрни» мавзусида давра суҳбати ўтказди.

● Истиклолимизнинг йигирма йиллиги байрами шўқуқи кезиб юрган шу кунларда Китоб туманидаги Янги Чармгар даҳасида намунали лойиҳалар асосида йигирмата турар жой қуриб битказилди. «Қишлоқ қурилиш инвест» ихтисослаштирилган шўъба инжиниринг компанияси буюртмаси асосида қурилган бу уй-жойлар қулай ҳамда шинамлиги билан хонадон соҳибларига маъқул бўлди.

● Оқолтин туманилик Курбонгул Мамадалиева ўз сармояси ҳисобидан «Ғалаба» маҳалласида аҳолига янги «Нур савдо» комплексини қуриб фойдаланишга топширди. Мажмуада озик-овқат дўкони, унинг ёнида эса новвойхона, пойабзал устaxonаси, музқаймоқ шохобчалари ҳам мавжуд. Уларни яхлит бирлаштириб турган мўъжаз фаввора нафақат маҳаллага, кўрғоннинг ҳам хуснига хусн қўшмоқда.

● Кеча мамлакатимизнинг барча худудларида қизамик ва қизилча хасталигига қарши эмлаш ҳафталиги бошланди. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ва ЮНИСЕФ ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбирда бир ёшдан ўн тўрт ёшгача бўлган саккиз миллион нафар боланинг эмланиши режалаштирилган.

● Мустақиллигимизнинг кутлуг йигирма йиллиги муносабати билан Нуробод туманида ўнга яқин кичик корхоналар фаолият бошлади. Улардан бири «Ишончли макарон» хусусий корхонасидир. Айни пайтда янги корхонада замонавий технология ёрдамида саккиз турдаги макарон маҳсулотлари туман аҳолига етказиб берилмоқда. Шу билан бирга, 10 нафар қишлоқ ёшлари иш ўрнига эга бўлди.

ЖАҲОНДА

● Япония ҳукумати мамлакатда иккинчи чорада иқтисодийнинг ўсиши ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 2,1 фоизга пасайганини маълум қилди. Мамлакат ялпи ички маҳсулоти ҳажми билан боғлиқ бундай салбий ҳолат ҳамон давом этмоқда.

● Мексика кўрфазида бедарак йўқолган нефть соҳаси ходимлари топилди.

● Италиянинг Арпина шаҳрида мушаклар ишлаб чиқариладиган заводнинг портлаши натижасида олти киши ҳаётдан қўз юмди. Корхона бутунлай вайронага айланди. Ҳозирда портлаш сабаблари аниқланмоқда.

● Приморьеда «Фортуна» кемаси баликчилари томонидан икки метрли оқ акулга ушланди. Эндиликда унинг август ойида уч кишига ҳужум қилган одамхўр акуланинг шу эканлиги ёки йўқлиги текшириб кўрилади.

● Италияда кум устида футбол бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида ўн уч карра жаҳон чемпионлигини қўлга киритган бразилияликларни финал баҳсида доғда қолдирган Россия терма жамоаси илк бор чемпионлик шохсўпасига кўтарилди.

● Евро пул бирлиги муомалада бўлган худудларда навбатдаги қарзлар инқирози кенгайиб, молиявий сектордаги пазасиш мутахассисларда 2008 йилги жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозига яқинлиги билан хавотир уйғотаётгани таъкидланмоқда.

● Таомномада шоколад борлиги юрак касалликларни ривожланишини 3 баробарга камайтириши мумкин экан. Буюк Британиядаги Кембриж ва Колумбия университетлари олимлари тадқиқоти шуни кўрсатди. Тадқиқотчилар ширинликнинг инсон соғлиғига ижобий таъсирини унинг антиоксидант ва шамоллашга қарши курашиш хусусиятига эга экани билан изоҳлашмоқда. Қолаверса, шоколад қон босимини тушириб, инсулинга сезувчанликни ошириши ҳам аниқланди.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз муҳбирларимиз хабарларидан.

✓ **БУГУН** «Туркистон» саройида Тошкент Тиббиёт академиясининг биринчи босқич талабалари иштирокида «Талабалikka бағишлов» тадбири бўлиб ўтди.

✓ **БУГУН** Мирзо Улуғбек туманидаги шаҳар «Баркамол авлод» болалар марказида мактаб ўқувчилари учун «Очиқ эшиклар куни» ташкил этилди.

✓ **ЭРТАГА** «Камолот» ЁИХнинг барча туман бўлимлари Кенгашларида бошланғич ташкилотлар етакчилари учун семинар-тренинглар ташкил этилади.

Инсон ва қонун

«Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ижросини таъминлаш ва тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини самарали ҳимоя қилиш, уларнинг эркинлигини чекловчи ҳар қандай тўсиқлар ва фаолиятига ноқонуний аралашиларга қарши мурасасиз курашиш жараёнларини кенг жамоатчилик эътиборига етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш мақсадида шаҳар прокуратураси билан ҳамкорликда «Оқшом» газеталари саҳифаларида «Тадбиркорлик – прокуратура ҳимоясида» янги руқни ташкил этилди ва ушбу руқ остида мунтазам равишда мақолалар бериб борилади. Қуйида дастлабки мақолани эътиборингизга ҳавола эта-миз.

Тошкент шаҳар прокуратураси органлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 25 майдаги «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»-ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 14 июндаги «Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги ПФ-3619-сонли, 2005 йил 2 октябрдаги «Тадбиркорлик субъектларини текширишни янада қисқартириш ва унинг тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги ПФ-3665-сонли Фармонлари ҳамда 2005 йил 15 июндаги «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»-ги ПҚ-100-сонли Қарори, 2011 йил 7 февралдаги ПҚ-1474 сонли Қарор билан тасдиқланган «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2011 йил 9 февралдаги «Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ижроси устидан прокурор назоратини кучайтириш тўғрисида»-ги 87-сонли буйруғи ижроси таъминланмоқда.

Хусусан, юқорида қайд этилган Фармон ва Қарорлар ҳамда ҳукумат қарорлари ижросини қатъий таъминлаш, тадбиркорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний

манфаатларини ҳимоя қилиш, назорат қилувчи идоралар, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув идораларининг тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашувининг олдини олиш ва бу борада прокурор назорати таъсирчанлигини ошириш ҳамда фаолиятни мувофиқлаштириш мақсадида, шаҳар прокурорининг фармойишига асосан доимий ҳаракатдаги ишчи гуруҳи таркиби тасдиқланган. Гуруҳ томонидан тадбиркорлар билан учрашувлар ўтказилиб, муаммолар ва ўз ечимини топмаётган масалаларни ҳал этишда амалий ёрдамлар берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Бош проку-

Дикқат, янги руқ:

Тадбиркорлик – прокуратура ҳимоясида

ҚАРОРЛАР ИЖРОСИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

ратураси ҳайъатининг 2010 йил 30 июлдаги 5-сонли мажлиси баённомасининг 4.4-банди талабларини таъминлаш мақсадида шаҳар прокуратураси, шаҳар ҳокимияти, ДСБ, ИИББ, Солиқ, валютага оид жиноятларга, жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг шаҳар бошқармаси, Адлия бошқармаси билан ҳамкорликда туманларда тадбиркорлар билан учрашиш жадвали ишлаб чиқилиб, шаҳар ва туман прокурорлари томонидан 2011 йилнинг ўтган 8 ойи давомида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари билан 213 та учрашувлар ўтказилиб, унда қатнашган 17 мингга яқин тадбиркорлардан 2094 нафарига ҳуқуқий маслаҳатлар берилиб, 326 нафар тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатилган. Шу жумладан, бевосита шаҳар прокуратураси томонидан 12 та учрашув ўтказилган.

Ушбу тадбирлар ўз самарасини бериб, 42 нафар тадбиркорга 7 миллиард

812,7 миллион сўм миқдорида кредит маблағлари олинишида, 284 нафар тадбиркорларга янги жамият ташкил қилиш, жамият Низомининг рўйхатдан ўтказилиши ёки бирон бир фаолият билан шуғулланиш учун рухсат берувчи гувоҳномаларнинг олинишида яқиндан ёрдам кўрсатилди.

Бундан ташқари, 2011 йилнинг ўтган даврида шаҳар прокуратурасига тадбиркорлик субъектларидан келиб тушган 33 та аризалар ҳал этилган бўлиб, шундан 4 таси қаноатлантирилган, битта тадбиркорнинг бузилган ҳуқуқлари тикланган, қўпол қонунбузилишлар юзасидан 3 та жиноят ишлари қўзғатилган. Шунингдек, шаҳар прокуратураси

органлари томонидан тадбиркорларга нисбатан таъябгарлик, ҳўжалик фаолиятга ноқонуний аралашуш, таъйик ўтказиш ва бошқа жиноятларга барҳам бериш юзасидан муайян ишлар олиб боришмоқда.

Жумладан, 2011 йил 23 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга, жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти Тошкент шаҳар бошқармаси ҳодимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбир жараёнида «Файз шароб савдо» УК раҳбари В.Джуманиязов «Camta Ultramfrin» МЧЖ раҳбари А.Ибрагимовдан 2011 йил 14 апрелдаги 1168-сонли шартномага асосан алкохол маҳсулотлари бериш учун 1900 АҚШ доллари ва 187.000 сўмини пора тариқасида олган вақтида ушланган.

Мазкур ҳолат юзасидан 2011 йил 23 апрелда В.Джуманиязовга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 210-

моддаси 3-қисми «б» банди билан жиноят иши қўзғатилиб, унга нисбатан қамоққа олиш эҳтиёт чораси қўлланилган ҳамда жиноят иши айблов ҳулосаси мазмунан кўриб чиқиш учун судга юборилган.

Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлашга қаратилган қонунларни кенг оммага етказиш бўйича шаҳар прокуратураси органлари томонидан оммавий ахборот воситалари орқали жами 139 та чиқишлар қилиниб, шундан 103 таси телевидение, 33 таси радио ва 3 та мақола матбуотда чоп этилган.

2011 йилнинг ўтган даврида шаҳар прокуратураси органлари томонидан мазкур йўналишда ўтказилган 14 та текширув натижаларига кўра, қонунбузилишлар ва уларни келтириб чиқарувчи шарт-шароитларни бартараф этиш юзасидан 19 та тақдиминома киритилган, ноқонуний қарорларга нисбатан 20 та протестлар киритилиб, 25 нафар шахс интизомий ҳамда 3 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилган. Шунингдек, 209 нафар шахслар расман огоҳлантирилган, қўпол қонунбузилиши ҳолатлари бўйича жами 12 та жиноят ишлари қўзғатилган.

Бундан ташқари, шаҳар прокуратураси органлари томонидан «Тадбиркорлик фаолиятининг ҳуқуқий кафолатлари ва тадбиркорликнинг масъулияти» бўйича бюллетень ишлаб чиқилиб, унда тадбиркорлик фаолиятига оид барча қонун, фармон, қарор ва меъёрий ҳужжатлар муҳассамлаштирилган. Унинг қулайлиги шундан иборатки, қонун, фармон, қарор ва бошқа меъёрий ҳужжатлар схема-жадвал тариқасида берилган. Шунингдек, бюллетеннинг «CD» форматидаги электрон шакли мавжуд бўлиб, хизматда фойдаланиш учун мўлжалланган.

Юқорида қайд этилган фармон ва қарорлар ижроси устидан шаҳар прокуратураси органлари томонидан доимий назорат ўрнатилган.

Козимжон ХАМИТЖАНОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси
Фуқароларнинг ҳуқуқ
ва эркинликлари,
жамият ва давлат
манфаатларини ҳимоя
қилиш бўлими прокурори

ҲУҚУҚБУЗАРЛИКЛАРНИНГ ОЛДИ ОЛИНМОҚДА

Мамлакатимизда болаларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш тизимини мустаҳкамлаш, ота- оналарнинг ўсиб келаётган авлод учун масъулиятини ошириш борасида кўрилатган чоралар алоҳида эътиборга сазовор.

Амалга оширилатган чора- тадбирлар натижасида республикада вояга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг камайиши кузатилмоқда. Мисол учун 2000 йилга нисбатан ўтган йилда болалар жиноятчилиги 19,8 фоизга, жиноят содир этишда иштирок этган вояга етмаганлар сони 12,2 фоизга камайган.

Шу ўринда таъкидлаб ўтиш лозимки вояга етмаганларнинг бўш вақтларини мазмунсиз ўтказишларига турли кўнгилочар масканларнинг раҳбарлари ва бошқа масъул ҳодимларнинг тунги вақтда мазкур муассасаларда вояга етмаган боланинг ота- онасининг ёки уларнинг ўрнини босувчи шахснинг кузатувисиз ҳозир бўлишига йўл қўйганлиги учун жавобгарлик белгиланмаганлиги асосий сабаблардан бири бўлаётган эди.

Шуни инобатга олиб 2010 йилнинг 17 май куни «Ўзбекистон Республикасининг маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига қўшимчалар киритиш ҳақида»-ги қонун қабул қилинди. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс ресторанлар, кафелар, барлар, клублар, дискотекалар, кинотеатрлар, интернет тармоғидан фойдаланиш хизматларини кўрсатиш учун жиҳозланган хоналар ёки бошқа кўнгил очиш (дам олиш) жойларида вояга етмаган шахснинг тунги вақтда ота- онасидан бири ёки унинг ўрнини босувчи шахснинг кузатувисиз бўлишига йўл қўйганлик учун мазкур жойларнинг раҳбарлари ёхуд бошқа масъул шахсларнинг жавобгарлигини назарда тутувчи янги 1882-модда билан тўлдирилди.

Шуни назарда тутиш лозимки, киритилган нормани тўғри қўллаш учун «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»-ги қонуннинг 3- моддасидаги ота- онанинг ўрнини босувчи шахслар деганда қонунда белгиланган тартибда болага нисбатан ота- оналик мажбуриятларини бажарувчи, лекин боланинг ота- онаси бўлмаган шахслар (фарзандликка олувчилар, васийлар ва ҳомийлар) тушунилиши кераклиги ҳақидаги қоидалардан келиб чиқиш зарур.

Бундан ташқари, болаларнинг ҳимоясига оид қонун ҳужжатларини такомиллаштириш, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик-

Маҳалла фаоллари билан ички ишлар ҳодимларининг ўзаро яқин ҳамкорлиги тинчлик-тотувлигини таъминлашга хизмат қилмоқда.

К. Ўлмасов олган сурат

Мустақиллик йилларида эртаимиз давомчилари бўлган ёшларнинг ҳам жисмонан, ҳам маънан баркамол бўлиб вояга етиши, хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрнини юксалтириш, ёш оилаларни ҳуқуқий ва ижтимоий муҳофаза қилишни таъминлаш, соғлом ва мустаҳкам оилани шакллантиришга катта эътибор қаратилди.

БАРКАМОЛ АВЛОД – ЖАМИЯТ РАВНАҚИНИНГ АСОСИ

Президентимизнинг 2004 йил 25 майда қабул қилинган «Ўзбекистон Хотин- қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб- қувватлаш борасидаги қўшимча чора- тадбирлар тўғрисида»-ги Фармони, 2009 йил 13 апрелдаги «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир қўшимча чора- тадбирлар тўғрисида»-ги ҳамда 2009 йил 1 июлдаги «2009 –2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлоднинг вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора- тадбирлари тўғрисида»-ги Қарорлари бунда дастуруламал бўлиб, эртанинг истиқболи йўлида бир қатор самарали ишлар амалга оширилмоқда.

Ўз иш таҳрибидан келиб қийд айтилган бўлсам, Ойла маросимлари тақлиф этилиб, қизқарли, маълумотларга бой маърузалар орқали иштирокчилар оиланинг муқаддаслиги, қонуний никоҳ, ёшлар бир- бирининг саломатлигини билса келгусида бефарзандлик, жисмоний ва руҳий ривожланишда нуқсонли бола туғилишининг олдини олишга эришилиши, бунинг учун албатта тиббий кўриқдан ўтиш кераклиги, бир сўз билан айтганда, тиббий, ҳуқуқий саводхонлиқни ошириш бўйича маълумот ва тушунчаларга эга бўлади.

Албатта, оиланинг барқарорлиги ёшларнинг амалдаги қонунларимизга тўлиқ риоя этилишига ҳам боғлиқ. Бу йўлдаги улкан масъулият эса қўл жиҳатдан биз катталарнинг ёшларга бераётган таълим- тарбиямиз, ҳар соҳада ўзимиз уларга ўрнак бўлишимизга боғлиқ. Шундай экан, ҳар бир соҳа ҳодими ўсиб келаётган ёш авлод қамолотида масъул эканлигини унутмаслиги, бу йўлда ўзаро ҳамкорликда иш олиб бориш лозим.

Дурдона ТўЛАГАНОВА,
Ойла маросимлари маркази инспектори

ТАДБИРКОРЛАР МАНФААТЛАРИ МУҲОҒАЗАСИНИНГ ЯНГИ МЕЪЁРЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

2012 йилнинг 1 январидан бошлаб саноат соҳасидаги микрофирмалар ва кичик корхоналар ягона солиқ тўловини 6 фоизли ставка ўрнига 5 фоизли ставкада амалга оширади. Жорий йилнинг 1 октябридан бошлаб, солиқлар, божхона божлари ва йиғимлари, шунингдек, бошқа мажбурий тўловларни тўлаш муддатларини бузганлик учун пеня миқдори кенчиктирилган ҳар бир кун учун пеняни ҳисоблаш тартиби сақланган ҳолда, амалдаги миқдорига нисбатан учдан бир қисмга, яъни 0,05 фоиздан 0,033 фоизга камайтириш белгиланди. Юридик шахсларда ўтказилган текширувлар натижалари бўйича қўшимча ҳисобланган солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни, шунингдек, молиявий санкцияларни ундириш тўғрисида қарор қабул қилинган қўндан бошлаб олти ой мобайнида тенг улушларда тўлаш ҳуқуқи жорий этилди.

Бундан ташқари, фармонга асосан Ўзбекистон Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги ҳамда Алоқа ва ахборотлаштириш агентлигига барча кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини 2014 йилнинг охиригача солиқ ва молиявий ҳисоботларни топширишининг электрон тизимига бошқича-бошқич ўтказишни таъминлаш вазифаси юклатилди.

Айтиш жоизки, Ўзбекистон Давлат солиқ қўмитаси томонидан солиқ тўловчилар билан ўзаро электрон ахборот алмашинуви жорий этиш, давлат солиқ хизмати органлари ишининг самарадорлигини оширишга қаратилган ўттизга яқин дастурий мақсулот амалиётга татбиқ этилиб, ўндан ортқк интерфеоил хизматлар қўрсатиш йўлга қўйилган. Натижада кўрсатилётган интерактив давлат хизматига мурожаат этувчилар сони сўнгги 3 йил давомида 4 баравар ошди. Рўйхатга олинган электрон рақамли имзолар сони 2008-2010 йилларда 5,7 баравар ошган бўлса, солиқ ҳисоботларини электрон кўринишда тақдим этган корхоналар сони шу даврда 13,8 баравар кўпайди.

Мамлакатимизда хусусий мулкчиликни ривожлантириш йўлида ортқча бюрократик тўсиқларни бартараф этиш бугунги куннинг долзарб вазифаларидандир. Президентимизнинг жорий йил 25 августда қабул қилинган «Бюрократик тўсиқларни бартараф этиш ва тадбиркорлик фаолияти эркинлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги Қарори билан 2011 йил 1 сентябрдан бошлаб ҳукумат қарорлари билан белгиланган тадбиркорлик фаолияти соҳасида рухсат берувчи хусусиятга эга бўлган 50 ҳўжатнинг амал қилиши бекор қилинди.

Хусусан, қарорда яқка тартибдаги тадбиркорларга турғун савдо шохобчалари орқали ёки буюм бозорларида чакана савдонинг амалга ошириш ҳуқуқини берувчи рухсат гувоҳномасини олиш бекор қилинди.

Семинарда қабул қилинётган бу каби янги меъёрларнинг ҳаётга татбиқ этилиши юртимизда тадбиркорлик фаолияти қўламини кенгайтириш, мамлакатимиз эк-спорт салоҳиятини оширишда кичик бизнес субъектлари учун қўлай шарт-шароитларни яратишга хизмат қилиши таъкидланди. Айни пайтда бу назорат органларининг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятига аралашувини янада камайтиради.

Семинарда тадбиркорлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга мутахассислардан батафсил жавоблар олдидилар.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎЗА муҳбири
Асқар Ёқубов (ЎЗА) олган сурат

ИШБИЛАРМОНЛАР ЎРТАСИДА СЎРОВ ЎТКАЗИЛАДИ

Пойтахтимизнинг Юнусобод тумани ҳокимиятида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ўртасида ишбилармонлик муҳити ва бизнесни юритиш шартларини баҳолаш, улар фаолиятидаги муаммоларни аниқлаш мақсадида сўров ўтказиш бўйича кўргазмали семинар ташкил этилди.

Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолияти қўламини кенгайтириш, хусусий мулкчиликни ривожлантириш учун зарур шарт-шароит яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимизнинг 2011 йил 24 августда қабул қилинган «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қўлай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»-ги Фармони ҳамда 2011 йил 25 августда имзоланган «Бюрократик тўсиқларни бартараф этиш ва тадбиркорлик фаолияти эркинлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги Қарори ушбу вазифаларни ҳал этишда муҳим омил бўлмоқда.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда тадбиркорлар фаолиятидаги мавжуд муаммоларни аниқлаш, уларни таҳлил қилиш ва ҳал этиш бўйича аниқ тақлифлар ишлаб чиқиш мақсадида жойларда жамоат кенгашилари тузилди. Унга кўра, мамлакатимизнинг барча туман ва шаҳарларида тадбиркорлар ўртасида улардаги мавжуд муаммоларни аниқлаш бўйича сўров ўтказилади. Мазкур семинар бу борадаги ишларнинг бошланиши бўлди.

Тадбирда юзга яқин кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари, Юнусобод туманининг 50 нафардан ортқк оқсоқоллари, пойтахтимиздаги ахборот-маслаҳат ва бизнес-марказлар ҳодимлари, давлат ва но-давлат тижорат шакилотлар вакиллари, журналистлар иштирок этди.

Юнусобод тумани ҳокими Ш.Азимжонов, Давлат солиқ инспекциясининг Юнусобод тумани бўлими раҳбари Д.Рисбоев ва Савдо-саноат палатаси вакиллари ўтказиладиган сўров тадбиркорлик фаолияти жараёнида қўлай шарт-шароитлар яратиш, уларга янада кенгрок эркинликлар бериш, бизнесни ривожлантиришга тўқсонлик қилаётган бюрократик тўсиқларни бартараф қилишда муҳим аҳамият касб этишини таъкидладилар. Сўров республикамизнинг барча туманларидаги тўққиз мингдан зиёд маҳалларда ўтказилади ва унда 500 мингдан ортқк тадбиркорлик субъектлари қатнашади.

Биз қандолат мақсулотларини ишлаб чиқариш бўйича фирма очмокдамыз, – дейди ЎЗА муҳбирига «Иттифоқ» маҳалласида истиқомат қилувчи тадбиркор Насиба Қурбонова. – Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш бўйича қўлай шарт-шароитлар яратилганини фирмамизни давлат органларида ортқча қийинчиликларсиз рўйхатдан ўтказиш имконини берди. Яқинда қабул қилинган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ушбу жараёнинг янада енгил ва ошқора бўлишига хизмат қилди. Биз, тадбиркорларга кўрсатилётган бундай эътибор учун давлатимиз раҳбаридан миннатдоримиз.

Сардор ТОҶИЕВ

Инсоннинг табиатга таъсири жараёнида табиатнинг қонунлари ҳисобга олинмаса, миллион йиллар давомида таркиб топган табиий алоқалар бўзилиб, ҳалокатли ҳолатлар юзага келиши мумкин. Одамлар ҳозирда ноқ, ўзларининг фаолияти натижасида юзага келган табиий фалокатларга дуч келмоқдалар. Шу боисдан ҳам «Экология» фани тангликдан чиқиш йўлини кўрсатиб берадиган фан сифатида алоҳида аҳамиятга эга.

БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ УЧУН ТАЪЛИМ КОНЦЕПЦИЯСИ

Она табиат гўзаллигини, сув ҳавзалари, атмосфера ҳавоси, ўсимлик ҳамда ҳайвонот дунёсини, умуман, табиатни асраш ва муҳофаза қилишга эришиш бугунги куннинг асосий масалаларидандир. Шу муносабат билан яқинда Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси «Чинор» ЭНК ҳамда «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси билан ҳамкорликда Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикасининг Барқарор тараққиёт максдалари учун таълим концепциясини амалга ошириш масалаларига, шунингдек, экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги янги адабиётларнинг тақдироти бағишланган матбуот анжумани ташкил этилди.

Бундан бир неча ой муқаддам Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Халқ таълими ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари, Ўзбекистонда ЮНЕСКО ишлари бўйича миллий комиссия, шунингдек, республиканинг етакчи таълим муассасалари мутахассислари томонидан Ўзбекистон Республикасининг Барқарор тараққиёт максдалари учун таълим концепцияси ишлаб чиқилиб, Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Халқ таълими ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг уч

томонлама Қўшма қарорига мувофиқ тасдиқланган эди.

Матбуот анжуманида Халқ таълими ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг Ўзбекистон Республикасида Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури доирасидаги БТТ бўйича ҳаракатлар режаси концепцияни амалга оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилиши, умуман, Барқарор тараққиёт таълими (БТТ)нинг фанлараро ёндашуви асосида экологик билимларга чанқок, атроф-муҳит ҳолати ҳақида қайғурадиган ва янги ижтимоий, иқтисодий ва экологик муаммоларни олдиндан кўра олиш хусусиятларини шакллантиришга дахлдор бир қатор фикр ва мулоҳазалар билдирилди.

Бугунги кунда Халқ таълими ва олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари мутахассислари томонидан Концепцияни амалга ошириш бўйича ҳаракатлар ва тадбирлар режаси ишлаб чиқилган, — дейди кимё фанлари номзоди Хония Асилбекова. — Унда БТТ соҳасида меъёрий-ҳуқуқий ақларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, БТТни давлат таълим стандартларига ва ўқув режаларига босқичма-босқич киритиш, махсус ўқув қўлланмалар, услубий кўрсатмалар ва бошқа маълумотларни тайёрлаш режалаштирилган. Асосий эътибор БТТ концепциясининг ма

сад ва вазифаларини ўқув семинарлари, учрашувлар орқали кенг тарғиб қилишга қаратилган.

БТТ тамойилларини татбиқ этиш бўйича тарғибот-ташвиқот фаолиятининг асосий омилларидан бири ноширлик фаолияти ҳисобланиб, мазкур йўналиш бўйича қўмита мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда ўқув-услубий қўлланмалар, болалар учун китоблар, фотоальбомлар, плакатларни тайёрлаш бўйича ишларни фаоллаштирмоқда.

Матбуот анжуманида қатор китобларнинг, хусусан, Ўзбекистон Республикаси Давлат мустақиллигининг 20 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон табиати» фото-альбом китоби, лицей ва касб-хунар коллежлари учун «Экология» ўқув қўлланмаси, «Право водопользования, водопотребления и охраны вод», монографияси, болалар учун «Иқлим ўзгариши болалар нигоҳида», «Иқлим той билан мўъжизавий саёҳат» каби экология йўналишидаги китобларнинг тақдироти бўлиб ўтди.

Шунингдек, анжуман давомида «Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва барқарор тараққиёт соҳасидаги энг яхши журналистик ишлар Республика танловининг» бориши тўғрисида маълумот берилди.

Нигора Тўлаганова

БОЛАЛАР ҚАЛБИГА ЙЎЛ ТОПИБ

Пойтахтимизда Меҳрибонлик уйлари, махсус мактаблар, мактаб-интернатларда тарбияланаётган алоҳида эҳтиёжли болалар учун психологик хизматни такомиллаштириш масалаларига бағишланган республика семинари бўлиб ўтди.

Семинар Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ва психологик-педагогик республика ташхис маркази, ЮНИСЕФнинг юртимиздаги ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилди. Унда таълим тизими раҳбарлари, Меҳрибонлик уйлари, махсус мактаблар, мактаб-интернатларда фаолият кўрсатаётган малакали психологлар иштирок этди.

Ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ва психологик-педагогик республика ташхис маркази директори И.Хайдаров, ЮНИСЕФнинг юртимиздаги ваколатхонасининг таълим шўъбаси раҳбари Мерилин Оар ва бошқалар Президент Ислам Каримов раҳнамолигида Ўзбекистонда таълим соҳасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларнинг миллий модели узвийлик, бағрикенглик, инсонпарварлик ва кучли ижтимоий ҳимояга асослангани юқаск самаралар бераётганини таъкидладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонун ҳужжатларида миллати, жинси, ижтимоий мавқеи, диний эътиқодидан қатъи назар, барча фуқаролар таълим олишда тенг ҳуқуқ ва имкониятга эга экани мустаҳкамланган. Хусусан, юртимизда Меҳрибонлик уйлари, махсус мактаблар, мактаб-интернатларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, болалар учун барча шaroит ва имкониятларни яратиш, тарбиячи-педагогларнинг меҳнатини қўллаб-қувватлашга катта эътибор қаратилмоқда. Бу жараёнда инклюзив таълимни ривожлантириш, алоҳида эҳтиёжли болаларга кўрсатиладиган педагогик-психологик хизматларни янада такомиллаштириш, уларнинг жамиятга интеграциялашувига қўмаклашиш юзасидан кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда.

Семинарда махсус таълим-тарбия масканларида психологик ривожланиш, профилактика ва маслахат, психологик-педагогик ташхис, касбий мослашув, бу йўналишда мутахассисларнинг касб малакаси ва маҳоратини ошириш, илғор иш тажрибасини амалиётга кенг жорий этишнинг долзарб масалалари атрофида таҳлил қилинди.

Ў.З.А.

Санъат

ЭНГ ЯХШИ ИЖОДИЙ ИШЛАР

Тошкент Давлат санъат институти ҳузуридаги академик лицей ёшларнинг ижод даргоҳига айланган. Бу ерда киносанъатнинг бўлажак мутахассислари учун ҳам шарт-шароитлар муҳайё қилинган.

Ўқувчиларда ижодкорлик истеъдодини ўстиришда таниқли санъаткорларнинг амалий ёрдами катта бўлмоқда.

Қисқа метражли фильмларни суратга олиш жараёнлари ҳам ўз ижобий натижасини бераётир. Бундай ижод намуналаридан энг яхшилари илмий иш сифатида тақдим этилмоқда.

Лицейда уюштирилган иқтидорли ёшлар танловига ўқувчилар суратга олган экран асарлари голиб деб топилди.

КОЛЛЕЖДА МУЗЕЙ

Ўзбекистон Бадий академияси ҳузурида фаолият кўрсатаётган музика асбоблари тайёрлаш ва таъмирлаш бўлими ўзининг 15 йиллигини нишонлади.

Миллий чолғу асбоблари ҳисобланган дутор, рубоб кабилар ёш ҳунармандлар қўли билан ясалаяётгани аҳамиятлидир. Шу ўтган давр мобайнида қўллаб-қувватлаш бўлими асбоблари намуналари яқинда коллежда очилган музейдан ўрин олди. Бундай экспонатлар «Истеъдодли болалар» республика кўригига ҳам намойиш қилинади.

МУЛЬТИМЕДИА ДАСТУРЛАРИ

Ўқув машғулотида замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш йўлга қўйилмоқда. Мутахассис олимлар изланишлари замонавий технология маҳсулотли — мультимедиялар яратиш имконини берибди.

Маълумки, мультимедиада маълумот бир мавзудоирасида аудио ва видео лавҳалари акс эттирилиб, унга матн ёзувлари ҳам сингдирилади. Масалан, «Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда» мультимедиа-альманахи қўмусий шаклда тузилди. Унда жами 12 та бўлим бор. Мустақил Ўзбекистон, тарих, демократик янгиланишлар, ёшлар ва таълим бўлимлари эса фактик мисолларга бой. Шу ўринда қўмусий кўринишда тузилган «Ал-Фарғоний ва Ал-Бухорий: цивилизациянинг яратилиши» мультимедиясида жамланган материаллар мазмун-моҳияти жиҳатидан истиклол ғоясига мос келади. Мазкур нобъ технология маҳсулотидан маданий-маърифий муассасаларда ҳам фойдаланиш мумкин.

Дарсларни ноанъанавий услубда ўтишда ҳам мультимедиялар қўл келмоқда. Чунонки, Тошкент қурилиш ва миллий ҳунармандчилик коллежиди мультимедиа дастурларидан «Маънавият ва маърифат» дарсида фойдаланиш услубиятлари ишлаб чиқилди. Эътиборли томони шундаки, ўқувчи бу дастурлар орқали фанни чуқуროқ ўзлаштиради, зарур маълумотларни тўлиқ ва аниқ олади.

Тибиёт

БОЙ ТАЖРИБА ОРТТИРИЛДИ

Республикада эндоскопия хизмати йўлга қўйилганлигига ўттиз йилдан ошди. Ушбу жараён Тошкент Давлат тибиёт институтининг умумий жарроҳлик кафедраси ҳузурида профессор В.Воҳидов раҳбарлигида муваффақиятли амалга оширилган эди.

Бошланган бу хайрли иш қўлами кенгайиб, йирик шифобахш жараёнга айланди. Эндиликда эндоскопия нафақат текширади, балки даволаш учун қўлланилади. Ичак яраси қонини тўхтатиш, шилимшиқ пардалар ёруғини бутлаш муолажалари ҳам самарали кечмоқда. Орттирилаётган тажрибалар эса жарроҳликка бағишланган «Академик Воҳидов ўқишлари»да умумлаштирилмоқда. Қўшимча маърузалар ҳам уюштирилиб, ўзаро фикр алмашилмоқда.

Аҳмад ВАЛИЕВ

Тошкент иқтисодиёт ва бизнес коллежи ичида жойлашган буфет ижарага берилади. Танловда қатнашувчилар юридик шахс бўлишлари лозим.

Молия бозорига ўн етти йил илгари кириб келган «Трастбанк» хусусий очик акциядорлик биржа банки ҳам мазкур жараённинг фаол иштирокчиларидан бири саналади. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, халқ фаровонлигини оширишга йўналтирилган истиқболли лойиҳаларни ҳаётга изчил татбиқ этиб келаётган банк мижозлари сафидан ўрин эгаллаган «INTERBANK», «AZN», «JAKO BNLTSTRIAL» ва «SHARF UNIPROM» каби тадбиркорлик субъектлари ўз вақтида «Трастбанк» томонидан молиявий қўллаб-қувватланиб, ўз фаолиятини янада ривожлантирганди. Натижада ички бозоримиз ўзимизда ишлаб чиқарилган рақобатбардош, юқори сифатли маҳсулотлар билан бойиди.

— Мустақилликнинг ўтган йигирма йили мобайнида Ўртбошимизнинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожига қаратган алоҳида эътибори туфайли эркин меҳнат қилиш учун шарт-шaroит яратилди, — дейди тўқсонинчи йилларда бир ширкат тариқасида иш бошлаб ҳозирда мамлакатимизда «AZN» савдо белгиси билан танилган корхона дирек

Мустақиллигимизнинг йигирма йиллиги кенг нишонланган ушбу шуқуҳли кунларда молия - банк тизими ва тадбиркорлик субъектларининг ўзаро ҳамкорлиги ҳақида сўзлаш, айниқса мароқли. Чунки, уларнинг ҳамжиҳатлигида юртимиз тараққиёт даражаси, иқтисодиётимизнинг ўзига хос юксалиш суръатлари акс этган.

МИЖОЗЛАР ИШОНЧИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

тори А. Назиров. — Жамоамиз кўп йиллардан буён ишлаб чиқариш тармоғининг моддий негизини қўллаб-қувватлашда «Трастбанк» ХОАББ билан ҳамкорлик қилиб келмоқда.

Банкнинг ўз вақтидаги имтиёзли кредитларидан баҳраманд бўлиш туфайли савдо ва овқатланиш тизими, супермаркетлар учун сановат музлаткичлари тайёрлаб берадиган республикамиздаги ягона ҳисобланган

«AZN» корхонаси ишлаб чиқариш ҳажминини яна кенгайтиришга, жамоа меҳнати самарасини туширмай янги иш ўринлари яратиш имконига эга бўлди. Корхонада жорий йилнинг сўнгги етти ойи мобайнида жами 150 номдаги — 531 дона музлаткич - витрина ва музлаткич - шкафлар ишлаб чиқарилди.

— Яқинда, — дейди тайёр маҳсулотларни сотиш бўлими бошлиғи Романов Ковалёв, — Янги тур сановат музлаткичлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Бу маҳсулотимиз Мустақиллигимизнинг 20 йиллигига муносиб совға бўлди.

Пойтахтимизда асосан шоколад маҳсулотлари ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келаётган «SHARF UNIPROM» МЧЖ қандолатчилик соҳасида муваффақият билан ишлаб келмоқда. Жамият аъзолари таъкидлаганларидек, буларнинг барчасига тадбиркорларга қўлай шарт-шaroитлар яратилгани туфайли муваффақ бўлинмоқда.

— Маҳсулотни тайёрлаш, чиройли ва сифатли қадокланган ҳолда харидорга етказиш шарт, — дейди «SHARF UNIPROM» менеже

ри Сардор Фуломов. — Ҳаммасига маблағ керак. Бунда «Трастбанк» ажратган кредитлар бизлар учун жуда катта мадад бўлди. Шу тариқа ҳозирда кунига бир неча тонна қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш имкониятига эгамиз. Уларнинг янгидан-янги турларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Цехларимизда шоколад конфетлари, пасталарининг бир неча хиллари ишлаб чиқарилади. Жамоамизда 60 дан зиёд ишчи ишламоқда. Уларнинг аксарияти хотин-қизлардир. Ватанимиз Мустақиллигининг шонли 20 йиллик байрамига совға тариқасида янги туркум шоколад маҳсулотли ишлаб чиқардик.

«Трастбанк» ХОАББ жамоаси кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ўз вақтида ва етарли молиявий қўллаб-қувватлаш билан меҳнатнинг ижтимоий моҳиятини англаган бирорта тадбиркор қатордан чиқиб қолмаслигига ҳаракат қилиб, мижозларнинг банк тизимига ишончини мустаҳкамлаш йўлида хизмат қилмоқда.

Банк Ахборот хизмати

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Шаҳримиздаги Республика олимпия заҳиралари теннис мактаби кортларида аёллар ўртасида «Tashkent open» халқаро турнирининг иккинчи давра ўйинлари давом этмоқда.

Таъкидлаб ўтиш жоизки, 13- марта ўтказилаётган ушбу халқаро мусобақада Россия, Франция, Руминия, Словения, Латвия, Сербия, Япония ва бошқа давлатлардан ташриф буюрган дунё миқёсида ўз рейтингига эга бўлган катта ракетка усталари қутилмаган натижалар билан муҳлис-ларини мамнун этмоқдалар.

Хусусан, 2008 йилги «Tashkent open» ғолиби, руминиялик Сорана Кресте дунё рейтингининг 54-поғонасини эгаллаб келаётган Бояна Йовановски(Сербия) устидан 6:3, 6:1 ҳисобида ғалаба қозонди. Жуфтлик баҳсларида кортга тушган Нигина Абдураимова билан Полина Пехова (Белоруссия) Сабина Шарипова ва Екатерина Яшина жуфтлиги устидан 3:6, 7:5, 10:7 ҳисобида устун келиб кейинги босқичга йўл олди.

Яккалик баҳсларида грециялик Э. Георгату, М. Сироткина (Россия), латвиялик А. Севастова, франциялик В.Ларье, М.Дои (Япония) каби бир қатор кучли теннисчилар дастлабки давра баҳсларини муваффақиятли якунладилар.

— Мен мамлакатингизда ўтказиб келинаётган «Tashkent open» турнирларида мунтазам иштирок этаман, — дейди WTA супервайзери Мартина Луткова. — Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз-

ки, юртингизда спортга қаратилаётган эътибор йилдан-йилга кучаймоқда. Бу эса ўз навбатида жаҳонда юқори поғоналарни эгаллаб келаётган теннис усталарининг қизиқишини ошириб, спортчиларингиз билан баҳс олиб боришга ундамоқда. Ўтган йилларга нисбатан бу йил ташкилий томонларга янада кучлироқ эътибор қаратилгани ҳам таҳсинга лойиқ. Фурсатдан фойдаланиб барча иштирокчиларга омад тилайман.

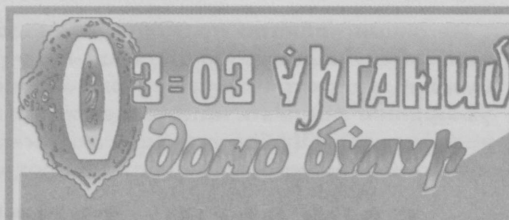
Ушбу мусобақа давомида «Toshkent open»-да 1999 йилда иштирок этган ва 2007 йилда фахрий меҳмон бўлган россиялик катта ракетка устаси Анастасия Мискина билан биргаликда турнирнинг 2000 йилдаги ғолиби, Ўзбекистон гурури бўлмиш Ирода Тўлагановалар иштирокида ёш теннисчилар учун маҳорат дарслари ҳам ўтилади.

Теннис — иродали ва кучли спортчилар ўйини. Унда ўринлар сони белгиланмайди, балки кучлилар ғолиб бўладилар ва олдинга қараб йўл оладилар. Демак, бизни ҳали олдинда қизғин ва мурасасиз беллашувлар, чиройли натижалар кутмоқда.

Эслатиб ўтамиз, бугун ҳамюртимиз Оқгул Омонмуродова дунё рейтингининг 86-поғонасида турувчи франциялик Араване Резаи билан кортга тушади.

Шоира МУҲАМЕДОВА

МАШРИҚЗАМИН — ҲИҚМАТ БЎСТОНИ

ШАРҚ ҲИҚОЯТ ВА РИВОЯТЛАРИ

Ҳўжа Ҳофизнинг отаси ёш ўлиб, оила танг аҳволга тушиб қолади. Улар оиланда уч ўғил бўлиб, икки акаси кун кўриш учун бошқа шаҳарга иш қидириб кетади. Онаси билан қолган кичкинтой Муҳаммад бир новвойга шогирд тушиб, ярим тундан то тонгга қадар нон учун хамиртуруш тайёрлар, минг машаққат билан топан пулини учга тақсимлаб, бир қисмини онаси билан ўзининг тирикчилигига ишлатар, иккинчи қисмини таҳсил олишга сарфлар, учинчи қисмини бева-бечораларга хайру эҳсон қилар эди.

Оналарини ташлаб кетган акаларининг номи тарихдан ўчиб кетди, Муҳаммад эса улуг шoir бўлиб етишиб, оламни забт этди.

Самарқанд амираи бемаъни шеърлар ёзиб, шоирларга кўрсатар, унинг зулмидан кўрққан қалам аҳли ўз ҳукмдорларини ёлғондакам макташар экан. Полвонликдагина эмас, шоирликда ҳам машҳур Паҳлавон Маҳмуд Самарқандда бўлганида Амир унга шеърларини ўқиб, баҳо беришини сўрабди. Тўғри сўз ва жасур Паҳлавон Маҳмуд:

— Шеърларингизда маза-матра йўқ, — деб тўғриси айтиб кўя қолибди.

Бу гапдан Амир ғазабга миниб, уни зиндонга ташлашларини буюрибди.

Эртаси куни яна бир рубойи ёзиб, зора шуниси маъқул келса деб, Паҳлавон Маҳмудни зиндондан чиқартириб, ўқиб берибди. Паҳлавон Маҳмуд уни эшитган, индамай зиндонга йўл олибди ва бадиҳа тарзида ушбу рубойини ўқибди:

Уч юз Кўҳи Қофни келида туймоқ,
Дил қонидан бермоқ фалакка бўёқ.
Ёинки бир аср зиндонда ётмоқ
Нодон суҳбатидан кўра яхшироқ.

Ўтмишда ҳофизхонлик, навоийхонлик, фузулийхонлик каби бедилхонлик кечалари ҳам машҳур бўлган. Бу давраларда Абулмаоний — Маънолар отаси Мирзо Абулқодир Бедил асарлари ўқилиб, уларнинг маъзи қақилган, янгидан-янги маъно кирралари топишган, мазмун-моҳияти шарҳланган. Ана шундай бедилхонликлардан бирида билимдон ва зукко бир шеършунос улуг шoir қаламига мансуб бир мисранинг 99 та маъносини кашф этиб, ҳаммани қўйил қолдирибди. Лекин кечаси унинг тушига Бедил кириб, илми ва зеҳнига таҳсин ўқиганча ўша мисранинг юзинчи маъносини айтиб беради. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, қилни қирқ ёрадиган олимларимиз кўпинча у ёки бу асарнинг тўқсон тўққизталаб маъносини кашф этадилару муаллиф кўзда тутган асл маъно — юзинчи маънони тополмайдилар.

Эргаш ОЧИЛОВ
тайёрлаган

(Давоми бор)

бўлмайди. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси — 15-20, кундузи — 30-35 даража иссиқ бўлади. Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра 14 сентябрь Тошкент шаҳри об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бироз тарқалиб кетишига имконият яратди. Атмосферанинг ифлосланиш даражаси 1-3 фаз пасайиши тахмин қилинмоқда, таъмиқдорни паст бўлади.

Мусобақани кириш сўзи билан очган Тошкент шаҳар истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари касабаси уюшма кенгаши раиси Зиёдулла Худойбердиев кейинги йилларда инсон манфаатлари устуворлиги йўлида амалга оширилаётган хайрли ишларнинг бардавомлиги, бугунги мусобақани ўтказишда ҳам мана шу эзгу ниятлар мужассамлиги ҳақида тўхталиб, барча иштирокчиларга омад тилади.

Спортнинг стол тенниси, тош кўтариш, армрестлинг турлари бўйича ташкил этилган ушбу қизгин беллашувда ғолиблар ташкилотчилар томонидан эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Шаҳризода МУҲСИМОВА
СУРАТДА: мусобақалардан лавҳа
Козим Ўлмасов олган суратлар

Қатралар

ФЕЪЛИГА ЯРАША

— Ишни қойил қиладигандек белингизда кўш-кўш белбоғ. Сал шамол эсса дош беролмайси. Бир-бирингизни итариб суриб шовулайсиз. Бунча ваҳима қиласиз, атрофнинг тинчлигини бузиб, — деди соҳилдаги дарахт пастдаги қамишларга.

— Қуруқликда яша-а-аб нималар дейяпсизлар? — қизишади қамишлар пўпанакларини тўзгитиб.

— Хафа бўлма. Буларнинг бўлгани шу, — деди соҳил она Ер дарахтга. — Шу боисдан ҳам феълларига яраша ботқоқликдан ҳам берганман.

АФСУС

— Бошингни мунча қуйи эгасан айбдордек, — дейди пуч бошқок тўқ бошқоқчи.

— Ўсиб унганим учун она Ердан ҳаммаша қардорлигимни бошдан ҳис қиламан. Тўқлигим — элга манзур қилишга қодирлигим учун таъзимдаман.

Пуч бошқок: «Ернинг меҳрини бошдан то ханузгача билганим учун пуч бўлиб қолганимканман», дея афсусланганча кучсиз сабода енгил бошини сарак-сарак қилади.

АЙРИ

Шафтолининг ғуж-ғуж ҳосиллари тўлишиб борган сари эгила бошлади. Яна

озгина оғирлашса шоҳлари синиб кетадиган. Айри ёрдамга келди. Елкасини тутди. Одамлар оқ шафтолининг бегуборлигини мактаб, тазола қилиб ейишди. Бироқ уни мактовли кунларга эҳтиётлаб етказган айрининг беминнат хизматини ҳеч ким хаёлига келтирмади.

ҚАЙРОҚ

— Мусобақада ортда қолганимга таъна тошини отма, азизим. Барибир мусобақадан хурсандман. Маррага етгунча «рақибим»нинг ҳаракатидаги тажрибасини ўргандим. Ҳайрат, шижоатим қайралди.

— Пичоқ ҳам ўткир бўлиш учун қайроққа қайрилиб турадику. Мусобақа эса ҳаракатимиздаги энг бебаҳо қайроқдир, азизим.

САБР

Қўл токка илондек чирмашган девпечани узиб-узиб эринмай теради. Сабр косаси тўлиб кетса ҳам оғирликка солади ўзини.

Токнинг эса бунга сабри чидамайди: — Шундоқ иблис мени бўғиб ётса-ю, бунча имилламасанг. Керосин сепиб ёқиб юбор. Қутулсан, қўясан.

— Қизиқсан-а, ўзингни ўйлаясанми? У билан қўшилиб ёниб кетсанг майлими? Керасиз бўлганингда тазолаб ўтирармидим, юрагимни сиқиб. Ҳозир шу вазиятда сенга ҳам, менга ҳам сабр-тоқат керак. Жаҳлинга эрк бермаганингда ақлинг қочмасди, ўзингни ҳам унутиб қўймасдинг. Тўғрими?

Ғани АБДУЛЛАЕВ

ТЕЛЕФОНЛАР:

Эълонлар: 233-28-95, 236-57-65. факс: (371) 232-11-39.

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади.

Нашр кўрсаткичи — 563

ISSN 2010-9229

Газета Тошкент шаҳар

Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган.

Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилади. 2970 нусса босилади. Қоғоз битими А-2

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича

турар жойлардаги почта бўлимига ёки «Тошкент почта» — 233-74-05 телефониغا мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Нашр учун масъул Д. Исроилов

«Шарқ» нашриёт-матбос акциядорлик компанияси босмохонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Бош муҳаррир
Акмал АҚРОМОВ

Манзилимиз: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32